

ことわざ かい
; 諺の課題グループ L

① 風が吹けば桶屋が儲かる

- Jakkoliv špatná situace nebo činnost může způsobit neočekávaně dobré výsledky. Jedna věc vede k druhé.
- (dosl.) „Když fouká vítr, obchod s vědry je výnosný.“
- Podobá se anglickému *It is an ill wind that blows nobody any good.*
- Podobá se českému „Všechno zlé je k něčemu dobré.“

例文： 彼の論理は、風が吹けば桶屋が儲かる式だね。

„Jeho logika vychází z rčení, které říká, že všechno zlé je k něčemu dobré.“

Alternativní forma: 大風が吹けば箱屋が儲かる

Poznámky k formě:

風	<i>kaze</i>	vítr
吹く	<i>fuku</i>	foukat, vanout
桶	<i>oke</i>	vědro, dřevěná nádoba
箱	<i>hako</i>	krabice
儲かる	<i>mókaru</i>	být ziskový

② 金の草鞋で探す

- Být trpělivý a vytrvalý.
- (dosl.) „Hledat v zlatých sandálech.“
- Podobá se anglickému *Leave no stone unturned.*
- Podobá se českému „Mít nervy ze železa.“

例文： 金の草鞋で尋ねても、そう簡単に訪れるチャンスではないの

だから、全力を尽くせ

„Tak skvělá šance se často nenaskytne, tak do toho dejme všechno.“

Alternativní formy: 金の草鞋で尋ねる、金の足駄で尋ねる、鉄の下駄で尋ねる、金の草鞋で探す

Poznámky k formě:

草鞋	<i>waradži</i>	slaměné sandály
探す	<i>sagasu</i>	hledat
下駄	<i>geta</i>	dřevěné sandály

③ 快刀乱麻を断つ

- Hladké vyřešení komplexního problému.

- (dosl.) „Pohotově vymazat problémy.“
- Odpovídá anglickému *Cut the Gordian knot*.
- Podobá se českému „Zabít dvě mouchy jednou ranou.“

例文： とりひきさき ふきゅう 取引先にまで普及していたあのごたごたを、かいとうらんま た 快刀乱麻を断つように
みごと しょり かちょう 見事に処理した課長はさすがだ。

„Vedoucí oddělení lehce vyřešil problém všech již zoufalých zákazníků, který zaměstnanci sami vyřešit nevládali.“

Alternativní forma: かいとうらんま た 怪盗乱麻を断つ

Synonymní výraz: いっとうりょうだん 一刀両断

Poznámky k formě:

快刀乱麻	<i>kaitóranma</i>	sekat výbornou <i>katanou</i> propletené listy konopí = výborně vyřešit
断つ	<i>tacu</i>	vyhladit, vyhubit

④ うし ひ 牛に ; ぜんこうじまい 引かれて善光寺参り

- Přivedení k dobru.
- (dosl.) „Být veden krávou ke chrámu Zenkódži.“
- Podobá se anglickému *Goslings lead the geese to water*.
- Původ je z lidového příběhu o zlé babce, která neměla nikoho ráda a všichni se jí báli. Když jednou prala prádlo, proběhla kolem kráva a namotala si prádlo na rohy. Babka za ní běžela a nadávala, až doběhla ke chrámu, kam ji kráva nalákala. Babka ztratila cestu a nemohla se vrátit zpátky. Byla smutná, až najednou vevnitř zasvítilo světlo, tak nakoukla dovnitř a uviděla ozářený oltář. Přišlo ji to tak nádherné a cítila takovou pokoru, že změnila svůj způsob myšlení. Od té doby byla dobrou ženou.

Poznámky k formě:

引かれる	<i>hikareru</i>	být okouzlen, být přitahován
善光寺	<i>zenkódži</i>	chrám <i>Zenkódži</i> v <i>Naganu</i> (božstvo znázorňováno jako kráva)
参り	<i>mairi</i>	návštěva posvátného místa (svatyně, chrámu, hrobky, ...)

⑤ きしかいせい 起死回生

- Obrátit beznadějnou situaci v úspěch.
- (dosl.) „Vstát z mrtvých.“
- Podobá se českému „Znovu se postavit na nohy.“
- Podobá se anglickému *To snatch someone from the jaws of death* nebo *To work a miracle*.

例文： 私は^{きしかいせい}起死回生のチャンスをものにする。
„Chopím se příležitosti a znovu se postavím na nohy.“

Alternativní forma: ^{きしさいせい}起死再生

Poznámky k formě:

死	ši	smrt
再	sai	znovu

⑥ ^{かんわきゅうだい}閑話休題

- Navrácení se původnímu tématu při odbočení od hlavní myšlenky.
- (dosl.) „Konec tlachání, zpět k tématu.“
- Podobá se českému „Bez práce nejsou koláče,“ avšak bez negativních konotací.

例文： ^{むだはなし}無駄話を^お終わって、^{かんわきゅうだい}閑話休題。
„Přestaňme tlachat a vraťme se k tématu.“

Poznámky k formě:

閑話	kanwa	tlachání, odbočka
----	-------	-------------------

⑦ ^{かんぜんちょうあく}勸善懲惡

- Postoj ke spravedlnosti.
- (dosl.) „Dobro odměnit, zlo potrestat.“
- Podobá se anglickému *Poetic justice*.
- Podobá se slovenskému „Aká práca, taká pláca.“
- Podobá se českému „Poctivého nepálí.“ (Vztahuje se spíše k potrestání než k odměně).

例文： ^{てんけいてき}典型的な^{かんぜんちょうあく}勸善懲惡である。
„Je to typický příběh o odměňování dobra a trestání zla.“

Alternativní forma: ^{ちょうあくかんぜん}懲惡勸善

Poznámky k formě:

勸	kan	doporučit, radit
善	zen	dobro
懲	čó	trest, penále (ponaučit se z chyb)
惡	aku	zlý, špatnost, podlost

⑧ ^{きそうてんがい}奇想天外

- Zajímavý, bizarní, fantastický nápad.
- (dosl.) „Neobvyklý koncept ze nejvzdálenější země.“
- Podobá se anglickému *Out of this world*.

例文： このミステリーのトリックは、^{きそうてんがい}奇想天外だ。
„Tento kouzelnický trik je jako z jiného světa.“

Poznámky k formě:

奇	<i>ki</i>	zvláštní, neobvyklý
想	<i>só</i>	myšlenka, nápad, pojem
天外	<i>tengai</i>	nejvzdálenější oblasti, až za nebesy

Zdroje:

1. <http://kotowaza-allguide.com/ka/kazegafukebaokeya.html>
2. <http://kotowaza-allguide.com/ka/kanenowarajidetazuneru.html>
3. <http://kotowaza-allguide.com/ka/kaitouranmawotatsu.html>
<http://jisho.org/search/%E5%BF%AB%E5%88%80%E4%B9%B1%E9%BA%BB%E3%82%92%E6%96%AD%E3%81%A4>
4. <http://kotowaza-allguide.com/u/ushinihikaretezenkouji.html>
video k příběhu: <https://www.youtube.com/watch?v=6d95cNx1Ev0>
5. <http://yojijyukugo.com/ki/yj01956.html>
6. <http://jisho.org/search/%E9%96%91%E8%A9%B1%E4%BC%91%E9%A1%8C>
7. http://sanabo.com/kotowaza/arc/2004/10/post_1425.html
8. http://sanabo.com/words/archives/2003/08/post_1154.html